

หลักสูตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก จำนวน 31 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

หลักการและเหตุผล

ส่วนใหญ่ประชากรอำเภอปะคำ มีอาชีพทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เมื่อว่างเว้นจากการทำเกษตรกรรม ก็มีการประกอบอาชีพเสริม เช่น การทอเสื่อกก กันมาก บางครัวเรือนได้ยึดเป็นอาชีพหลัก สร้างรายได้ให้กับครอบครัวซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดมาตั้งแต่โบราณ การทอเสื่อกกมีการสืบทอดมาตั้งแต่สมัย ปู่ ย่า ตา ยาย โดยเริ่มแรกมีการใช้กกเหนียว หรือที่เรียกว่าฝ่อนา ยังไม่มีการย้อมสีผลิตภัณฑ์ หรือทำลวดลาย ส่วนใหญ่นำมาใช้ในครัวเรือน ส่วนในปัจจุบันนิยมใช้กกกลมมาใช้กกลมมาใช้แทนกกเหนียว เนื่องจาก หาง่ายในแหล่งธรรมชาติ และเมื่อนำมาทอเสื่อแล้ว มีคุณสมบัติเหนียว และเป็นมันวาว ซึ่งมีการพัฒนาลวดลายบนผืนเสื่อเป็นลวดลายต่างหลากหลาย มีความสวยงาม โดดเด่น จึงมีการนำเอาเสื่อกกมาออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น การทำหมอนเพื่อสุขภาพ การทำที่รองแก้ว กระจเป่า รองเท้า ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถยึดเป็นอาชีพหลักและอาชีพรองได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ออกแบบลวดลาย และการทอเสื่อกก เป็นอาชีพได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนให้สามารถพึ่งพาตัวเองได้ สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้ชุมชนอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

สาระการเรียนรู้

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้

ช่องทางการประกอบอาชีพ

มาตรฐานที่ 1.1 วิเคราะห์ศักยภาพข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมและขอบข่ายงานอาชีพต่าง ๆ

มาตรฐานที่ 1.2 มองเห็นช่องทางและตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นจากข้อมูลที่เป็นจริงและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ

ทักษะการประกอบอาชีพ

มาตรฐานที่ 1.1 มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก

มาตรฐานที่ 1.2 สามารถจัดหาและคัดเลือกปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก จำนวน 31 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ช่องทางการประกอบอาชีพหลักสูตรหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก	<p>1.1บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้</p> <p>1.2บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก ได้แก่ การออกแบบ การลงทุน ดูแลรักษา ทุน และตรวจสอบได้</p> <p>1.3บอกและหาแหล่งเรียนรู้ได้</p> <p>1.4บอกทิศทางการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้</p>	<p>1.1ความสำคัญของการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>1.2ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>1.2.1ความต้องการของตลาด</p> <p>1.2.2การใช้แรงงาน</p> <p>1.2.3การจัดหาวัสดุอุปกรณ์</p> <p>1.2.4การเลือกทำเลที่ตั้ง</p> <p>1.4ทิศทางการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์</p>	<p>1.1ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>1.2วิเคราะห์อาชีพที่สามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ</p> <p>1.3ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p> <p>1.4ครู ผู้สอน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ</p>	2	3

		จากกก	ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของตลาด		
2. ทักษะการประกอบอาชีพ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก กก	<p>2.1เตรียมการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกและความรู้ที่เกี่ยวข้องได้</p> <p>2.2เตรียมการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกและความรู้ที่เกี่ยวข้องได้</p> <p>2.2สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์และสามารถปฏิบัติได้ผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>2.3สามารถดูแลรักษาและออกแบบผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและจัดจำหน่ายได้</p>	<p>2.1ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพ</p> <p>2.1.1ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>2.2ขั้นการปฏิบัติแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้</p> <p>2.3ขั้นการดูแลรักษาผลิตภัณฑ์จากกก</p>	<p>2.1จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการออกแบบและปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>2.2อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2.3จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจดบันทึก</p> <p>2.4จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>2.5จดบันทึกผลการเรียนรู้</p> <p>2.6ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด</p>	2	16
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก	<p>3.1สามารถบริหารจัดการได้</p> <p>-ควบคุมคุณภาพ</p>	<p>3.1การบริหารจัดการผลิตภัณฑ์จากกกได้</p> <p>3.1.1การจัดการ</p>	<p>3.1การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน</p> <p>3.1.1สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์และการใช้</p>	2	2

<p>-ลดต้นทุน</p> <p>3.2สามารถจัดการตลาดในการผลิตภัณฑจากกกได้</p> <p>-ทำฐานข้อมูล</p> <p>-จำหน่ายผลิตภัณฑจากกกไปสู่ผู้บริโภค</p> <p>3.3สามารถจัดการความเสี่ยงได้</p> <p>3.4สามารถวางแผนการดำเนินงานแบบได้</p>	<p>ควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑจากกก</p> <p>3.1.2การลดต้นทุนการผลิตภัณฑจากกก</p> <p>3.2การจัดการตลาด การจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑจากกก</p> <p>3.2.1การทำฐานข้อมูลลูกค้า</p> <p>3.2.2การจำหน่ายปลาตกอยู่ไปสู่ผู้บริโภค</p> <p>3.3การจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.3.1การวิเคราะห์ศักยภาพในผลิตภัณฑจากกก</p> <p>3.3.1.1ระยะเวลาที่เสี่ยงกับการจำหน่าย</p> <p>3.3.1.2รูปแบบผลิตภัณฑจากกก</p>	<p>ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่าง ๆ</p> <p>3.1.2การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>3.1.3ศึกษาการลงทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>3.1.4ศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.2 การบริหารจัดการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>3.2.1ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด</p> <p>3.2.2กำหนดทิศทางเป้าหมาย และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑจากกก</p> <p>3.2.3ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิด</p>		
--	---	--	--	--

		<p>3.3.1.3ราคาขาย</p> <p>3.3.1.4คู่แข่งชั้น</p> <p>3.3.2การวางแผนการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.4การวางแผนการดำเนินงานแบบตารางการปฏิบัติงาน</p>	<p>ต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย จำหน่ายสินค้า ฯลฯ</p> <p>3.3การจัดการความเสี่ยง จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>3.3.1ให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเรื่องการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.3.2ฝึกหาวเคราะห์การจัดการความเสี่ยงพร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.4การวางแผนการดำเนินงาน</p> <p>3.4.1ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน ในแบบตารางการปฏิบัติงาน</p> <p>3.4.2ฝึกปฏิบัติการทำแผนการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกตามแบบตารางการปฏิบัติงาน</p>		
4.โครงการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก	1.บอกความสำคัญของโครงการอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้	1.ความสำคัญของโครงการอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์	1.จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการ	2	2

	<p>2.บอกประโยชน์ของโครงการการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้</p> <p>3.บอกองค์ประกอบของโครงการการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้</p> <p>องค์ประกอบของโครงการอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>5.อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้</p> <p>6.เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมถูกต้องได้</p> <p>7.ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกได้</p>	<p>จากกก</p> <p>2.ประโยชน์ของโครงการอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>3.องค์ประกอบของโครงการงานอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก</p> <p>4.การเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>5.การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p>	<p>อาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ</p> <p>องค์ประกอบของโครงการอาชีพแล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2.จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>3.จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>4.กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>5.จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง</p>		
--	---	--	--	--	--

			6.กำหนดให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการ สนับสนุนงบประมาณ ดำเนินงานอาชีพ และใช้ใ การดำเนินการประกอบ อาชีพต่อไป		
				8	23

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล
ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

- 1.การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- 2.การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบ
หลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิปัत्र
3. วุฒิปัत्र